

De visa kvinnorna

Bidrag från Judy Breneman
2006-01-01
Senast uppdaterad 2007-01-28

Perspektiv från en mur 2 Sam. 20:14-22 ...

De visa kvinnorna, Perspektiv från en mur Lena, rektor på Lillstans högstadium, funderade ofta och länge över stämningen och arbetsmiljön på skolan. Det verkade som om ett nytt och främmande tankesätt påtagligt hade kommit närmare för varje termin. En ny attityd och en ny vilja höll på att tränga in och bryta ner den anda av respekt och samarbete som hade byggts upp av elever, lärare och administratörer. Att hejda detta, samtidigt som man visade respekt för alla delaktiga, var ett av Lenas stora dilemman. Lena kom att tänka på Linda, lärarinnan i SO. Hon hade varit med i några år och lyckats förtjäna allas respekt och tillit. Egentligen gjorde hon inget väsen av sig, men när hon talade var det med en säkerhet och en auktoritet som gjorde att folk lyssnade, även de som var mindre seriösa... Inte så långt borta på Storstadens sjukhus, satt Lisbeth i sitt tjänsterum och brottades med stora och svåra beslut som skulle få långsiktiga konsekvenser, inte bara för sjukhusets rutiner utan också för hur hela folkets åsikter gällande dessa frågor skulle komma att utformas och utvecklas. Åsikterna bland kollegerna var oräknliga och Lisbeth kände att hon behövde mer än sin yrkeskunskap för att hantera det som låg på hennes bord... Lena, Linda, och Lisbeth har systrar som gått före, som också har brottats med beslut som har fått långt påverkande konsekvenser för generationer. I 2 Samuelsbok, bland många historier om Davids förfall, både inom hans familj och i hans rike, finner vi två märkliga händelser, vilka har två "kloka kvinnor" som huvudpersoner. Två kloka kvinnor.

Den ena från Tekoa, en stad i öknen i Juda. (Läs gärna 2 Sam 14:1-24)

Den andra från Abel Bet-Maaka som låg i den allra nordligaste delen av landet Israel. (Läs gärna 2 Sam 20:14-22) Båda två - förståndiga, skickliga och förtroendeingivande.

Den första kvinnan blev hämtad av Davids kapten Joab för att hjälpa till i en nationell angelägenhet. Den andra tog, på eget initiativ, kontakt med Joab som höll på att förstöra hennes hemstad, Abel Bet-Maaka. Hon stod på stadsmuren den aktuella dagen och såg på all aktivitet. Den var febril - på både sidor av muren. Utanför fanns Joab med sin armé. De släpade enorma mängder av jord för att bygga en vall upp mot muren. De slipade sina spjut och pilar och fällde stora träd för att kunna ramma stadporten. Innanför muren rådde panikstämning. Familjer samlade ihop sig och sin boskap och försökte lagra mat och vatten. Några grävde brunnar för att lagra regnvatten. Barn med uppspärrade ögon grät medan föräldrar jobbade febrilt. Döds skräck fyllde luften. Kvinnan kände till stadens historia. Sedan forntiden var staden Abel känd som en plats dit folk som sökte vishet vandrade. Det fanns en lång tradition av trofasthet på Israels Gud. Staden ansågs som en "mor" för Israel vilket betydde att den skapade och symboliserade den enhet som band samman Israel under en enda Gud. (Camp. "Wise Women of 2 Samuel" s. 28) Kvinnan bestämde sig för att något måste göras. Varför skulle Israels folk slå och döda varandra? Plötsligt ropade hon efter Joab, Kung Davids kapten och frågade varför han ville förstöra Herrens arvedel. Frågades fick Joab att stanna upp. Han ville bara åt Seba, en förrädare och upprorsman, som hade gömt sig i staden. Det visade sig att med en ganska enkel (om än brutal!) åtgärd var hela problemet löst och åtskilliga liv på båda sidor av muren sparade. Nyckeln till framgång i denna berättelse är en "klok" kvinna. Vidden av berättelsen är ofantligt stor. Några detaljer i den är fysiskt brutal och framkallar bestörtning, men faktum är att det finns mycket som äger rum i vårt samhälle idag som är lika förfärliga. Skriften antyder att det fanns vissa kvinnor som var kända för sin klokhet. Hur hade de blivit kloka? Går det att få del av den idag? En undersökning av ordet "klok kvinna", 20:16 och "sitt kloka råd", v 22 i grundspråket visar att det har med skicklighet att göra. Ordet beskriver den förmåga en hel del människor i olika yrken besitter, t.ex. hantverkare, som de i templet som jobbade länge och hårt med de invecklade anvisningarna från Herren och sjömän som måste kunna förstå både väder och seglingens alla konster. Ordet "klok" i grundspråket används 45 gånger i Ordspråksboken vilken till stor del handlar om hur man blir klok, d.v.s. skicklig i att leva livet och relatera till andra människor. Att leva skickligt i det Israeliska samhället med dess unika relation till Gud var synonymt med att hålla den moraliska standarden i Guds förbund med folket. Vishet, enligt de urgamla skrifterna, handlar om att förstå principerna från Herren så att folket får leva klokt och må väl. Vi kan säga att vishet är det system av värderingar förda till oss av Gud, som gör att man kan leva, inte enligt självbestämd standard eller efter mått godkända av samhället, utan enligt den suveräne Gudens föreskrifter vilka skulle visa sig, i det långa loppet, vara de bästa, både för individen såväl som för samhället. Att fördjupa sig i Ordspråksboken att lära sig hur denna vishet kan hittas och utvecklas i det dagliga livet skulle vara ett oerhört intressant och värdigt projekt. Några få ideér presenteras här - ett språngbräda i denna riktning. Andra ord närbesläktade med "klokhet" som ibland används är kunskap, disciplin (träning) och förstånd. Men grunden är alltid det som står i Ordspråksboken 1:7: "Herrens fruktan är början till kunskap ... Att frukta Herren är källan till vishet. Att frukta Herren kan kort förklaras med att ha en rätt attityd till Gud, att relatera till Honom som den han är. Man får lära känna Gud på djupet - både uppskatta och ta emot hans villkorlösa kärlek och nåd och bli överväldigad av hans helighet och dom över synd. Han längtar efter att vi helt enkelt ger upp vår självtillräcklighet, erkänner våra överträdelser och behov och tar emot hans oändliga barmhärtighet. Hur blev Linda den skickliga pedagog hon var med sitt naturliga sätt att hantera svåra situationer? Hur kom det sig att samtidigt som hon såg varje elev fick hon även alla hon hade att göra med att tänka stort, på hur deras agerande och beslut skulle vara en del av och påverka något större? Någonstans har Linda fått en vishet helt i linje med Bibelns definition. En människa med en grundsyn baserad på Guds föreskrifter kommer att vara bevis på hans vishet oavsett om personen är medveten på dess ursprung eller inte. Den som erkänner källan och dessutom söker vishet under Guds ledning har en kontinuerlig källa till utveckling och möjligheter att påverka framtida generationer. Lisbeth då? Frågorna hon brottas med gäller de allra viktigaste i livet och hon har all anledning att söka Herren, hans principer och hans mening med våra liv. Det krävs en vishet bortom hennes egen och en skicklighet att hantera människornas starka känslor som dyker upp när de kontroversiella frågorna kommer på tal.

Hur ser utsikten ut från din mur?

... om du söker efter (klokheden) som efter silver och letar efter henne som efter en skatt, då skall du förstå Herrens fruktan, och Guds kunskap skall du då finna. Ty Herren är den som ger vishet, från hans mun kommer kunskap och förstånd.

Ordspråksboken 2:4-6 Judy Breneman

Tidskrift/Internetsajt för Kristna kvinnor...